

Περιεχόμενο του εργαστηρίου:

- Βασικοί λογικοί τελεστές `||`, `&&`, `~=`, `==`, `<`, `<=`, `>`, `>=`.
- Βρόγχοι ελέγχου `if`.

Βασικοί λογικοί τελεστές:

Οι διάφοροι βρόγχοι επανάληψης ή ελέγχου έχουν τη βασική δομή:

Εάν [μία λογική συνθήκη] είναι αληθής:

[Κάνε αυτές τις εντολές]

Τέλος εντολών.

ή:

Όσο [μία λογική συνθήκη] είναι αληθής:

[Κάνε αυτές τις εντολές]

Τέλος εντολών.

Είναι λοιπόν αναγκαίο να μπορούμε να εκφράσουμε στη γλώσσα του υπολογιστή λογικές συνθήκες. Στη συνέχεια θα αναφερθούμε σε λογικούς τελεστές με τους οποίους μπορούμε να δομούμε λογικές συνθήκες.

- **Είναι ίσο:** Χρησιμοποιείται το `==`

```
1==1
ans = 1
2==1
ans = 0
```

(Τις γραμμές 1 και 3 γράφουμε εμείς, ενώ τις 2 και 4 εμφανίζει το Matlab).

Προσέξτε εδώ ότι **δεν** χρησιμοποιείται το `=`, καθώς έχει δεσμευτεί για την εκχώρηση τιμής. Χρησιμοποιείται το `==`. Τον συγκεκριμένο τελεστή μπορούμε να τον φανταζόμαστε ως ερώτηση προς τον υπολογιστή: Ρωτάμε αν δύο αντικείμενα είναι ίδια, και ο υπολογιστής απαντάει 1 εάν είναι ίδια και 0 εάν δεν είναι. Το 1 μπορεί να αντικατασταθεί από το `true` και το 0 από το `false`.

- **Άρνηση:** Χρησιμοποιείται το `~`

```
~(1==1)
ans = 0
~(2==1)
```

```
ans = 1
```

(Τις γραμμές 1 και 3 γράφουμε εμείς, ενώ τις 2 και 4 εμφανίζει το Matlab).

Στην ουσία η \sim εναλλάσσει τις λογικές τιμές μίας λογικής συνθήκης. Όταν $P==\text{true}$ (δηλαδή $P==1$) έχουμε $\sim P==\text{false}$ (δηλαδή $\sim P==0$), ενώ όταν $P==\text{false}$ (δηλαδή $P==0$) έχουμε $\sim P==\text{true}$ (δηλαδή $\sim P==1$).

- **Δεν είναι ίσο:** Χρησιμοποιείται το $\sim =$

```
1~=1  
ans = 0  
2~=1  
ans = 1
```

(Τις γραμμές 1 και 3 γράφουμε εμείς, ενώ τις 2 και 4 εμφανίζει το Matlab).

Παρατηρήστε ότι $\sim (1==1) == (1\sim=1)$ και $\sim (2==1) == (2\sim=1)$.

- **Ή το ένα ή το άλλο ή και τα δύο:** Χρησιμοποιείται το $||$

```
(1==2) || (12==4)  
ans = 0  
(1==1) || (12==4)  
ans = 1  
(1==2) || (12==12)  
ans = 1  
(1==1) || (12==12)  
ans = 1
```

(Τις γραμμές 1, 3, 5 και 7 γράφουμε εμείς, ενώ τις 2, 4, 6 και 8 εμφανίζει το Matlab).

Εάν P και Q είναι δύο λογικές συνθήκες, η $P || Q$ αληθεύει εάν και μόνο αν κάποια από τις P , Q αληθεύει.

- **Και:** Χρησιμοποιείται το $\&\&$

```
(1==2) && (12=4)  
ans = 0  
(1==1) && (12=4)  
ans = 0  
(1==2) && (12==12)  
ans = 0
```

```
(1==1) && (12==12)
ans = 1
```

(Τις γραμμές 1, 3, 5 και 7 γράφουμε εμείς, ενώ τις 2, 4, 6 και 8 εμφανίζει το Matlab).

Εάν P και Q είναι δύο λογικές συνθήκες, η $P \&\& Q$ αληθεύει μόνο αν και οι δύο P , Q αληθεύουν.

Επίσης, θα αναφέρουμε χωρίς παραδείγματα τις σχέσεις διάταξης.

- **Είναι μικρότερο:** Χρησιμοποιείται το $<$
- **Είναι μεγαλύτερο:** Χρησιμοποιείται το $>$
- **Είναι μικρότερο ή ίσο:** Χρησιμοποιείται το $<=$
- **Είναι μεγαλύτερο ή ίσο:** Χρησιμοποιείται το $>=$

Άσκηση 1: Ελέγξτε με το Matlab τις τιμές των λογικών συνθηκών:

- 1) $(1 \sim 1) \&\& ((2 > -3) \mid \mid ((5 < 3) \&\& (1 == 1)))$
- 2) $(1 \sim 1) \mid \mid (5 == 5) - 1$ (παρατηρήστε ότι μπορείτε να κάνετε πράξεις με λογικές τιμές, αφού αντιμετωπίζονται ως 0 και 1).

Άσκηση 2: Φτιάξτε ένα πρόγραμμα στο Matlab που θα δέχεται δύο αριθμούς στο σύνολο $\{0, 1\}$, και θα υπολογίζει μία λογική πρόταση με τιμές αληθείας:

Είσοδος 1	Είσοδος 2	Έξοδος
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0

[Σημείωση: Θα πρέπει να κατασκευάσετε τη λογική πρόταση, χρησιμοποιώντας τα $==$, \sim , $\&\&$, $\mid \mid$].

[Υπόδειξη: Μελετήστε τον πίνακα αληθείας του $\mid \mid$].

Άσκηση 3: Φτιάξτε ένα πρόγραμμα στο Matlab που θα δέχεται δύο αριθμούς στο σύνολο $\{0, 1\}$, και θα υπολογίζει μία λογική πρόταση με τιμές αληθείας:

Είσοδος 1	Είσοδος 2	Έξοδος
0	0	1
0	1	0
1	0	0
1	1	1

[Σημείωση: Θα πρέπει να κατασκευάσετε τη λογική πρόταση, χρησιμοποιώντας τα $==$, \sim , $\&\&$, $\mid \mid$].

Άσκηση [επιπλέον, για όποιον θέλει]: Στην ηλεκτρική μηχανική φτιάχνονται λογικές μηχανές χρησιμοποιώντας τα ακόλουθα αντικείμενα (που ονομάζονται «λογικές πύλες», ή στα Αγγλικά, «logic gates»). Με 0 θα συμβολίζουμε την κατάσταση στην οποία δεν περνάει ρεύμα και με 1 την κατάσταση στην οποία περνάει.

AND (δηλαδή «και»): Λειτουργεί όπως το $\&$. Μόνο όταν και οι δύο είσοδοι αριστερά δέχονται ρεύμα (δηλαδή είναι σε κατάσταση 1) η συσκευή δίνει ρεύμα στην έξοδο.

Δηλαδή:

Είσοδος 1	Είσοδος 2	Έξοδος AND
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

OR (δηλαδή «ή το ένα ή το άλλο ή και τα δύο»): Λειτουργεί όπως το $\|$. Όταν έστω και μία από τις εισόδους αριστερά δέχεται ρεύμα, η συσκευή δίνει ρεύμα στην έξοδο.

Δηλαδή:

Είσοδος 1	Είσοδος 2	Έξοδος OR
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

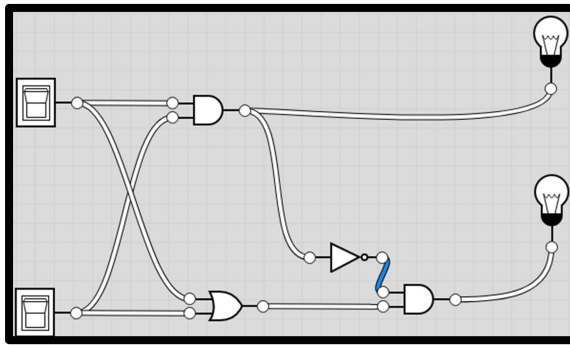

NOT (δηλαδή «άρνηση»): Λειτουργεί όπως το \sim . Όταν υπάρχει ρεύμα στην είσοδο αριστερά, στην έξοδο δεν υπάρχει. Αντίθετα, εάν δεν υπάρχει ρεύμα στην είσοδο, στην έξοδο υπάρχει.

Δηλαδή:

Είσοδος	Έξοδος NOT
0	1
1	0

Παρακάτω έχουμε σχεδιάσει ένα κύκλωμα-αριθμομηχανή, το οποίο μπορεί να κάνει τις πράξεις $0+0$, $1+0$, $0+1$, $1+1$, και δίνει αποτέλεσμα σε δυαδική μορφή.

Οι διακόπτες στ' αριστερά δουλεύουν ως είσοδοι και οι λάμπες ως έξοδοι. Όταν κάθε διακόπτης προσθέτει 1. Η κάτω λάμπα αντιπροσωπεύει το $2^0=1$ και η πάνω το $2^1=2$.

Δίπλα απεικονίζονται οι καταστάσεις όπου ένας διακόπτης ή και οι δύο έχουν ενεργοποιηθεί.

Ερώτηση: Εάν μεταφράζαμε το κύκλωμα αυτό σε λογικές προτάσεις στο Matlab, τι μορφή θα είχαν;

Αυτό που θα χρειαστεί να φτιάξετε, με τη βοήθεια των συμβόλων `&`, `||`, `~`, είναι δύο μαθηματικές προτάσεις που θα δείχνουν πότε κάθε λάμπα είναι αναμμένη (καθεμία θα έχει έξοδο 0 αν δεν είναι αναμμένη, 1 αν είναι αναμμένη).

Δηλαδή, αν $s1$, $s2$ είναι οι δύο διακόπτες, πρέπει να φτιαχθούν:

`out1(s1, s2)`

`out2(s1, s2)`

για την κάτω λάμπα και την πάνω λάμπα αντίστοιχα.

Λύση: Ακολουθώντας το διάγραμμα έχουμε ότι:

$$\text{out1} = (s1 || s2) \&\& (\sim (s1 \&\& s2))$$

και:

$$\text{out2} = s1 \&\& s2$$

Τώρα, αν θέλουμε να φτιάξουμε ένα (άχρηστο) πρόγραμμα που υπολογίζει όπως παραπάνω τα αθροίσματα $0+0$, $0+1$, $1+0$, $1+1$, μπορούμε να γράψουμε:

Κουκουδάκης Νίκος (nicolaskoukoudakis@gmail.com)

Φράγκος Τάσος (afragos@post.com)

```
s1=input('Give me the first input: ');
s2=input('Give me the second input: ');
out1=(s1||s2)&&(~(s1&&2));
out2=s1&&2;
fprintf('The sum in binary notation is %1.0f%1.0f',
out2, out1)
```

Έχοντας κάνει αυτήν την εισαγωγή στις λογικές συνθήκες, μπορούμε να προχωρήσουμε στους βρόγχους `if`.

Βρόγχοι `if`:

- **Βρόγχοι `if`:** Με την εντολή `if`[κάποια λογική συνθήκη] μπορούμε να εκτελέσουμε εντολές μόνο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όταν η λογική συνθήκη είναι αληθής. Για παράδειγμα, το παρακάτω θα εκτελεστεί **μόνο** όταν `x>=0`:

```
if x>=0
    disp('This displays only when x>=0')
endif
```

και θα εμφανίσει, μόνο όταν `x>=0`:

```
This displays only when x>=0
```

Προσοχή: Για να δουλέψουν τα παραπάνω, θα πρέπει η τιμή του `x` να έχει κάπως προσδιοριστεί (από εμάς ή από το πρόγραμμα).

- **`elseif`:** Ενδέχεται σε δύο διαφορετικά ενδεχόμενα να θέλουμε να εκτελέσουμε δύο διαφορετικά είδη εντολών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω του `if`, με την επιπλέον εντολή `elseif`.

```
if x>=0
    disp('This displays only when x>=0')
elseif x==-1
    disp('This displays only when x==-1')
endif
```

Το παραπάνω πρόγραμμα θα εμφανίσει:

```
This displays only when x>=0
```

μόνο όταν `x>=0`. Εάν `x==-1`, θα εμφανιστεί:

```
This displays only when x==-1
```

Για τις υπόλοιπες περιπτώσεις, το πρόγραμμα δεν θα εμφανίσει **τίποτα**.

Προσοχή: Για να δουλέψουν τα παραπάνω, θα πρέπει η τιμή του x να έχει κάπως προσδιοριστεί (από εμάς ή από το πρόγραμμα).

- **else:** Με την επιπλέον εντολή `else` στο `if` μπορούμε να συμπεριλάβουμε όσες περιπτώσεις απέμειναν. Για παράδειγμα:

```
if x>0
    disp('This displays only when x>0')
elseif x<0
    disp('This displays only when x<0')
else
    disp('This displays only when x==0')
endif
```

Ένα άλλο παράδειγμα (χωρίς `elseif`):

```
if x>=0
    disp('This displays only when x>=0')
else
    disp('This displays only when x<0')
endif
```

Προσοχή: Για να δουλέψουν τα παραπάνω, θα πρέπει η τιμή του x να έχει κάπως προσδιοριστεί (από εμάς ή από το πρόγραμμα).

Προσοχή: Από την στιγμή που το `if` εκτελεστεί, κανένα `elseif` ή `else` δεν εκτελείται. Αντίστοιχα, αν κάποιο `elseif` εκτελεστεί, κανένα επόμενο `elseif` ή `else` δεν εκτελείται.

Άσκηση 4: Φτιάξτε ένα πρόγραμμα-ευρετήριο, το οποίο θα ζητά από τον χρήστη ποιο στοιχείο του παρακάτω προσώπου χρειάζεται να εμφανιστεί, και θα το εμφανίζει.

Ονοματεπώνυμο: Allan Turing,

Ημ/νία γέννησης: 23/06/1912

Τηλέφωνο: 10001001

Ηλ. ταχυδρομείο: itsallanturing@themail.uk

Διεύθυνση κατοικίας: Maida Vale, London, England

Επισκόπηση του προγράμματος:

Κουκουδάκης Νίκος (nicolaskoukoudakis@gmail.com)

Φράγκος Τάσος (afragos@post.com)

```
Type 1 for name,  
Type 2 for date of birth,  
Type 3 for telephone number,  
Type 4 for email,  
Type 5 for residence: 1  
Name: Allan Turing.
```

(Η μόνη πληροφορία που δίνουμε προκειμένου να πάρουμε μία έξοδο είναι ένας αριθμός στο σύνολο $\{1, 2, 3, 4, 5\}$).

Άσκηση 5: Φτιάξτε ένα πρόγραμμα το οποίο θα δέχεται έναν φυσικό αριθμό και θα επιστρέφει εάν αυτός διαιρείται ή όχι με τους αριθμούς 2,4,8,16 ή 5.

Επισκόπηση του προγράμματος:

```
Give me a natural number: 40  
40 is divisible by 2  
40 is divisible by 4  
40 is divisible by 8  
40 is not divisible by 16  
40 is divisible by 5
```

(Η μόνη πληροφορία που δίνουμε προκειμένου να πάρουμε μία έξοδο είναι ένας αριθμός στο σύνολο \mathbb{N}).

[Υπόδειξη: Φτιάξτε δύο `if`, ένα για τα πολλαπλάσια του 2 κι ένα για το 5].